

PŘÍPRAVA KE SVÁTOSTI SMÍŘENÍ

Milosrdný otec a marnotratný syn – Lk 15,11-24

ÚVOD

- Není to hledání silných stránek a pozitiv, ale hříchu. Cílem není „najít hřích i tam, kde není“, ale pohled na vlastní život a odhalení a vyznání hříchu.
- Zpytovat svědomí v prostředí přijetí (prostor modlitby je prostor přijetí Bohem).
- Pokud se člověk nad svým životem zamýšlí denně, je příprava i svátost smíření snazší.
- V případě přecitlivělosti si o tom promluví se svým zpovědníkem.
- Ve svátosti smíření – nejde v první řadě o hřích, ale o setkání s odpouštějícím Bohem.

NÁVOD NA PŘÍPRAVU

1. Vyhrad' si dostatečný volný čas někde v klidu (min. 15 minut).
2. Začni znamením kříže a prosbou o Ducha Svatého pro přípravu i pro svátost smíření.
3. Přečti si 2x – 3x biblický text (podobenství o milosrdném otci Lk 15,11-32).
4. Ve chvíli ticha se vžij do úryvku Bible a zamysli se nad ním. Vžij se do jeho postav. Můžeš přitom čerpat inspiraci z výkladových poznámek.
5. V klidu si projdi „oblasti přípravy“ a všechno, co vnímáš ve svém životě jako hřích.
6. Svě hříchy si někde stručně poznamenej (pomůže při zpovědi).
7. Když si s něčím nebudeš vědět rady, porad' se (třeba se svým zpovědníkem).
8. Vzbud' dokonalou lítost nad svými hříchy (z lásky k Bohu). Konkrétní předsevzetí...
9. Pros Boha o sílu, o odpuštění, o požehnání pro svátost smíření. Modlitba Otče náš...

+ Možnost přistoupit ke sv. smíření, případně se domluvit s knězem...

Podobenství o milosrdném Otci

¹¹ Dále řekl: «Jeden člověk měl dva syny. ¹² Mladší z nich řekl otci: 'Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.' On tedy rozdělil majetek mezi ně. ¹³ Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. ¹⁴ Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad a on začal mít nouzi. ¹⁵ Šel a uchýtil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. ¹⁶ Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával. ¹⁷ Tu šel do sebe a řekl: 'Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! ¹⁸ Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. ¹⁹ Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!'

²⁰ Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. ²¹ Syn mu řekl: 'Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem.' ²² Ale otec nařídil svým služebníkům: 'Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! ²³ Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, ²⁴ protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!' A začali se veselit.

²⁵ Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. ²⁶ Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. ²⁷ On mu odpověděl: 'Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.' ²⁸ Tu se starší syn rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. ²⁹ Ale on otci odpověděl: 'He, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. ³⁰ Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!' ³¹ Otec mu odpověděl: 'Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. ³² Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.'»

(z Lukášova evangelia 15,11-32)

VÝKLADOVÉ POZNÁMKY K BIBLICKÉMU TEXTU

Ježíš řekl: "Jeden člověk měl dva syny."

- Ježíš často používal řeč v podobenství – odstup, zúčastnění se, možnost vžít se do textu...

Ten mladší řekl otci: 'Otče, dej mi díl majetku, který na mne připadá.' On jim rozdělil své jmění.

- Brutální věta, i když se nezdá (majetek = dědictví). Syn nechce čekat, až otec umře... pro něho jako by byl už mrtvý. Otec na to mlčky přistoupil.

Po nemnoha dnech mladší syn všechno zpeněžil, odešel do daleké země a tam rozmařilým životem svůj majetek rozházel.

- Zpeněžení je určitý druh znehodnocení – tradice, úcta k práci otce...
- Daleká země – nejen geograficky, ale teologicky – daleko od domova, daleko od svého lidu, daleko od Boha...
- Rozmařilý život = zdůraznění hříchu jako života daleko od Boha.

A když už všechno utratil, nastal v té zemi veliký hlad a on začal mít nouzi.

- To co je bez Boha nemá velkou hodnotu – jednou to dojde, „přejí“ se to...
- Nouze je zákonitý důsledek hříchu – z hříchu nikdy není trvalý prospěch.

Šel a uchytil se u jednoho občana té země; ten ho poslal na pole pást vepře.

- Pro žida velmi ponižující – otroctví u pohana. Vepři – zakázaná zvířata (kultická nečistota).

A byl by si chtěl naplnit žaludek slupkami, které žrali vepři, ale ani ty nedostával.

- Kolik žrali vepři (hodně), ale on nedostal ani to... Nemožnost mít prospěch z nečistého.

Tu šel do sebe a řekl: 'Jak mnoho nádeníků u mého otce má chleba nazbyt, a já tu hynu hladem!'

- Vzpomínka na Boha, na Otcův dům – PRAVDIVÝ pohled do vlastního nitra – „šel do sebe“.

Vstanu, půjdu ke svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě.

- Uznání chyby – i když původně z důvodu hladu – taky to nebylo lehké.

Nejsem už hoden nazývat se tvým synem; přijmi mne jako jednoho ze svých nádeníků.'

- Ještě si je vědom svého synovství – možná poslední, co mu zůstalo.
- Kde je ten pyšný žadatel dědictví živého otce?

I vstal a šel ke svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho spatřil a hnut lítostí běžel k němu, objal ho a políbil.

- Vstal a šel... podobnost se svátostí smíření.
- Otec ho uviděl z dálky... Proč? Vyhlížel ho.
- Hnut lítostí, ne spravedlností, ne hněvem, ne výsměchem... lítostí. Objekt a políbení...
- Mladý syn šel, starý otec běžel – iniciativa – objetí a políbí svého stále milovaného syna.
- Syn špinavý, „nevoňavý“, potrhaný, bosý... obraz lidské ubohosti.
- Objekt – otcovské (pevné) i mateřské (něžné) – viz Rembrandtův obraz.

Syn mu řekl: 'Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem.'

- Syn uznává svou chybu. Neomlouvá svůj hřích, neříká, že se vlastně „nic nestalo“.
- Dospělost...

Ale otec rozkázal svým služebníkům: 'Přineste ihned nejlepší oděv a oblečte ho; dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy.'

- Otec ho nenechá ani dořít své odsouzení, ale obdarovává ho. Oděv je symbol důstojnosti, prsten je symbol dědictví a moci, obuv je symbol jistoty.
- Všechny dary dává „ze svého“ – oděv, prsten i boty – nejlepší... Syn všechno prodal...

Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujte a buďte veselí, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.' A začali se veselit.

- Otec nelituje ničeho a rozhodně neskrblí – má radost, bytostnou radost.

OBLASTI PŘÍPRAVY

Tři oblasti vztahů – k Bohu, k druhým lidem a k sobě...

Věřím v Boha? V jeho dobrotu, lásku a konkrétní pomoc v mém životě?

Proším o větší víru? Jsem vděčný(á) za svou víru, za to, že znám Boha? Nestydím se za víru?

Nevěnoval(a) jsem se něčemu zlému? (*magie, horoskopy, věštění, okultismus, ...*)

Jsem Bohu vděčný(á)? Za co? Za co nejsem vděčný(á)? Pracuji na tom?

Jaká je má modlitba? (*čas, disponování se, pravidelnost*)

Řeším s Bohem to, co naplňuje mé srdce? Počítám s Bohem ve svém životě?

Modlím se za svou rodinu a své blízké? Za ty, kterým jsem to slíbil(a), nebo to zvlášť potřebují?

A za ty, kteří nepatří mezi mé přátele, nebo mi „lezou na nervy“?

Mše – Eucharistie. Byl(a) jsem na ní (alespoň v neděli)? Tělem i duchem? Snažím se o to?

Chodím k přijímání? Je pro mě přijímání setkáním s živým Bohem?

Dělám své skutky z lásky k Bohu a k bližním? Nebo spíš pro sebe?

Jsou mí bližní skutečněými blízkými? Jsem takový(á) i já jim?

Jsem ochoten(na) jim pomoci, když něco potřebují? Bez zbytečných řečí?

Dokážu respektovat své bližní? (*potřeby, přání, názory, odlišnosti...*) I když s nimi nesouhlasím?

Neposuzuji lidi okolo sebe? Jak mluvím o druhých lidech?

Snažím se najít to dobré nebo to špatné? Nepomlouval(a) jsem? Nelhal(a) jsem?

Nekřivdil(a) jsem někomu? Nepodvedl(a) jsem někoho? Neublížil(a) jsem záměrně někomu?

Mám v úctě svého životního partnera (své rodiče)? Mám ho (je) rád(a)? Věnuji se jim?

(*Pro manžele: Naplňuji svým životem obsah manželského slibu?*)

Jsou nějaké mezery v mé ochotě odpouštět (odpustit)? Chci odpustit? Bližním? Sobě?

Když udělám nějakou chybu dokážu se přiznat? Říct: „Promiň“?

Plním poctivě své „stavovské“ povinnosti? (*práce, péče o rodinu, studium...*)

Nebyl(a) jsem pro někoho zbytečným pohoršením?

Nemluvím sprostě? Neříkám zbytečně Boží jméno?

Vážím si každého lidského života? Starám se o sebe, o své potřeby, o své tělo?

Neničím si zdraví? (*alkohol, drogy, ...*)

Jak se chovám k věcem? Mají v mém srdci správné místo? Zacházím svědomitě s věcmi i penězi?

Neukradl(a) jsem něco? Nezničil(a) jsem úmyslně něco? Nezavídel(a) jsem něco někomu?

Jak prožívám svou sexualitu? (*nečisté myšlenky, pohledy, zábava, slova, skutky*)

Usiluji o vnitřní čistotu srdce?

Sexualita je krásným Božím darem k vyjádření lásky v manželství a k plodnosti, žiji podle toho?

Jak vypadá využití mého volného času? Nepromarnuji ho zbytečně? (*TV, PC...*)

Umím odpočívat? Nebyl(a) jsem líný(á)? Nebo „workoholik“?

Rozlišuji dobře to, na co mám a to na co nestačím?

Nelpím na něčem, co by mi překáželo ve vztahu k Bohu?

Dokážu prožívat radost a naději v Bohu? Nejsem pesimista?

Nepoddával(a) jsem se zbytečné skleslosti?

Věřím, že Boží láska je větší, než všechny mé nedokonalosti a hříchy?

Co dalšího vnímám ve svém životě jako hřích? ...

+ *Vzbuzení lítosti nad hříchy...*